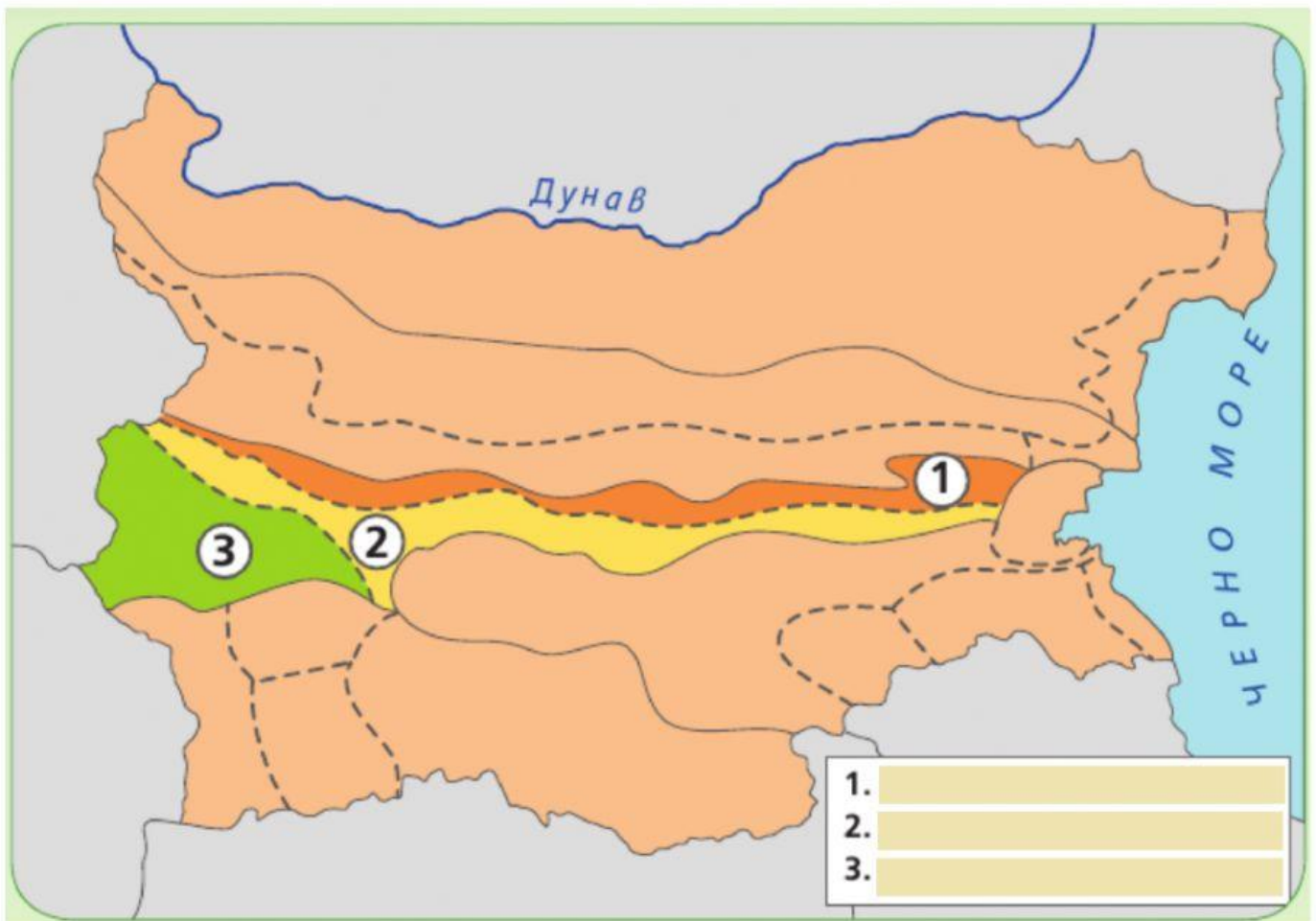

1. Запишете имената на подобластите, така че да отговарят на цифрите върху картата.

Подредете котловините според местоположението им от запад на изток. Обозначете ги с цифрата им. 1 – Сливенска; 2 – Казанлъшка; 3 – Златишко-Пирдопска; 4 – Айтоска; 5 – Карнобатска; 6 – Карловска; 7 – Софийска

□ → □ → □ → □ → □ → □ → □

2.

3. Изберете вярното:

В Задбалканските котловини най-голяма по площ е _____ (1200 km²); най-малка по площ е _____ (около 20 km²); най-висока е _____ (750 m); най-ниска е _____ (80 m).

Средногорието включва различни по височина и дължина планини. Най-висока сред тях е _____ (Черни връх – 2290 m), а най-дълга – _____, която се простира от долината на река _____ до големия завой на река _____.

Средна гора се състои от три части – _____, Същинска Средна гора и _____.

В Същинска Средна гора е най-високият връх на планината – _____ (1604 m).

Крайщето представлява мозайка от средно високи и ниски _____ (Верила, Земенска и др.) и _____ (Пернишка, Кюстендилска и др.). Реките Струма и Ерма са образували живописни _____.

Задбалканските котловини _____ на полезни изкопаеми. В тях се срещат _____ въглища (Софийски басейн) и незначително количество _____ въглища (Николаевски басейн). От рудните полезни изкопаеми са открити находища на _____ руда при Бухово и Шиварово. Широко разпространение имат _____ полезни изкопаеми – огнеупорни глини, чакъли и пясъци. В същинска Средна гора има големи находища на _____ руди.

Задбалканските котловини попадат в две климатични области. Западната част е в _____ област, а източната – в _____ област. Характерна е проявата на падащите ветрове откъм Стара планина _____ и _____ по южната периферия на някои котловини (Софийска). Климатът в Краището е _____, с изключение на южните котловини (Кюстендилска и Дупнишка), където климатът е _____. В планините на височина над 1000 м. климатът е _____.

В Задбалканските котловини високопланинските реки, които извират от _____ (Стряма, Тъжа и Тунджа) и реките, които извират от _____ (Владайска, Боянска, Драгалевска и Бистрица) са със снежно-дъждовно подхранване.

Водите в Краище имат _____ пълноводие, обусловено от по-голямото количество на валежите през този сезон и от снеготопенето. Река Струма извира от _____, а река Тополница от _____.

За регулиране на речните води са изградени язовири на река _____ - язовирите „Копринка“ и „Жребчево“.

По поречието на река _____ е изграден най-големия язовир в България – язовир „Искър“, а по поречието на река _____ – язовир „Пчелина“.

Голямо богатство за цялата област са минералните извори. Например: Банкя, Горна Баня, Княжево, Павел баня и Сливенски минерални бани в _____, Стелча и Хисаря в _____, минералните извори в Кюстендил и Невестино в _____.

В Краищенско-Средногорската област има голямо разнообразие на почви:

Смолници в Софийската, Карнобатската, Пернишката, Кюстендилската и Самоковската _____.

Алувиално-ливадните почви, които заемат речните _____.

Канелени горски почви в периферните части на _____ и ниските части на _____.

Кафяви горски почви във Витоша и Същинска Редна гора, както и по склоновете на останалите _____.

Планинско-ливадни почви в най-високите части на _____.

В Задбалканските котловини, поради стопанската дейност в района естествената растителност е _____, запазени са _____ по площ дъбови, брястови и орехови гори. По-добре съхранена е по долините на реките – гори от _____ видове върби, тополи и елша. Естествената тревна растителност е представена от власатка, ливадина, садина и др. Върху по-сухите места вирее дъб и полски бряст.

В Средногорието естествената растителност е запазена главно в планините. _____ склонове на Средна гора са обрасли с дъбови гори, а по-влажните _____ склонове с букови гори. Заоблените била на планините са покрити с обширни пасища.

В Краище по склоновете на _____ се редуват дъбови и букови гори, а покрай _____ върби, тополи и друга влаголюбива растителност.

В Задбалканските котловини широко разпространение имат _____.

Сравнително разнообразен е и птичият свят, например _____.

Във Витошките гори бродят _____, срещат се усойницата, пепелянката и тритонът и могат да се видят над 130 вида птици: голям пъстър кълвач, ушата сова и други.

Горите на Краище се обитават от сърни, вълци и лисици, а в южните му части – _____.

4. Попълнете с вярната дума:

За да се запази уникалната природа в Краищенско-Средногорската област са създадени _____ територии.

В Задбалканските котловини има незначителен брой защитени територии и природни забележителности.

В Средногорието най-голям е природен парк „_____”. В него са резерватите „Бистришко бранище” и „Торфено бранище”. В резервата „Бистришко бранище” се опазват _____ гори и част от субалпийската зона на Витоша. Преобладаващ дървесен вид е смърча, примес с бук. По-рядко се среща бреза, трепетлика, ела. Възрастта на най-старите дървета е около 140-150 г. На територията на резерват „Торфено бранище” са изворите на реките Владайска, Боянска и Драгалевска. В него се опазват торфените комплекси с дебелина до 2 м.. Основни съобщества са тези на _____ – над 300 вида, сред които най-разпространени са сфагновите мъхове. Срещат се и около 500 вида водорасли. Растителността е тревиста с основно представени видове тинтява, росянка, очибелец, каменоломка, бяла чемерика и др. В Средна гора са резерватите „Богдан” и „Барикадите”. Поддържаният резерват „Богдан” се намира в Същинска Средна гора около връх Богдан (1604 м. н. в.) и има площ от 114.8 ха. Той е създаден с цел опазването на _____ гори със средна възраст 150 години. В Средногорието има и няколко защитени **природни** _____ като пещера Духлата, Голашка пещера (Ихтиманска Средна гора) и Патъова кория (района на с. Оборище).

В Краището, в планината Голо бърдо, се намира поддържания резерват „_____”. Той е около изградения от варовици връх Острица (1146 м н.в.), южно от град Перник. Има площ от 134.6 ха. Създаден е за опазване на уникалния релеф (скални образувания, скални свлачища, скални сипеи) и редки треви и храсти (около 250 вида треви). В него се срещат български _____ видове като урумово лале, урумов лопен, българско карамфилче и редица балкански ендемити. Интересни скални забележителности са _____ на река Ерма край Трън и Земенския _____.

5. Отговорете на въпросите:

В кои котловини, известни по цял свят като „**Долината на розите**” се отглежда **маслодайната роза**?

Какви други **маслодайни растения** се отглеждат в Задбалканските котловини?

Коя котловина е известна като „**Долината на прасковите**”?

Как се използват минералните извори?

Къде има условия за развитието на **дърводобив и рудодобив**?

Къде условията са най-подходящи за отглеждането на **зеленчуци**?

6. **Разпознайте** за коя от повърхностните форми в Краището се отнася следното описание:

„Хилядолетия водите на река Струма са дълбали между планинските склонове толкова прецизно, сякаш не са търсели път, а са го извайвали с тънко длето на изкусен скулптор. По двата бряга се редуват каменни пирамиди, пещери, скални отвеси, а също и остри като трион ритли, които на няколко места препречват буйната река и образуват живописни меандри. Красивата гледка към причудливата игра на водите, които се провират край скалите и разбити на безброй нежни капчици се връщат при реката, която ги е създала, заслужава да бъде наблюдавана. Това е една от причините образуването на пролома да бъде определяно като най-атрактивното от 14-те подобни, които реката, известна с древните имена Стри, Стримон и Струмон, създава по своя път.“

7. **Подредете растителните видове във възходящ ред в зависимост от височината, на която виреят в Природния парк „Витоша“.**

алпийски храсти

черен и бял бор

бук

планински пасища

смърч

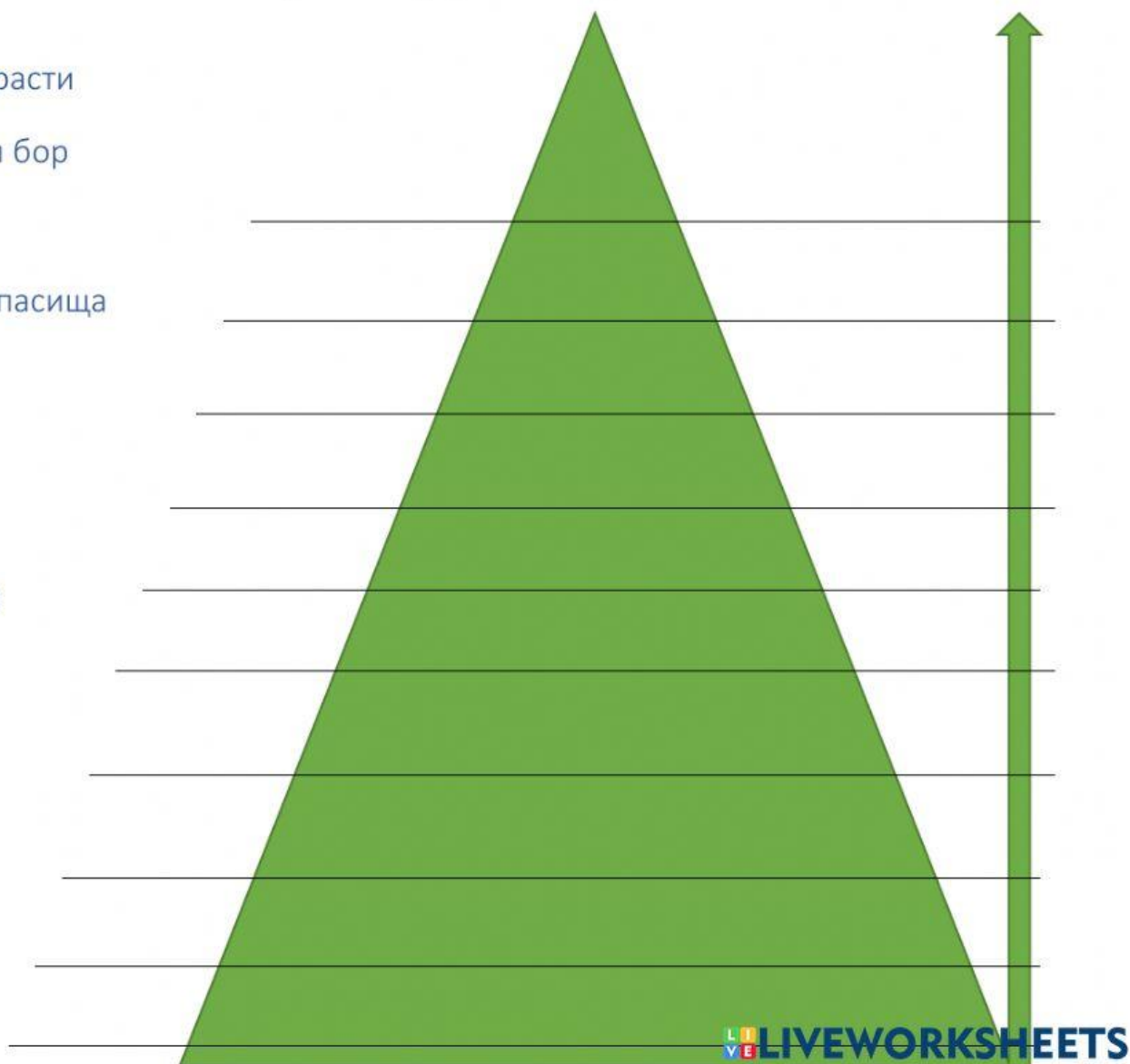
ела

дъб

лиственица

габър

бяла мура

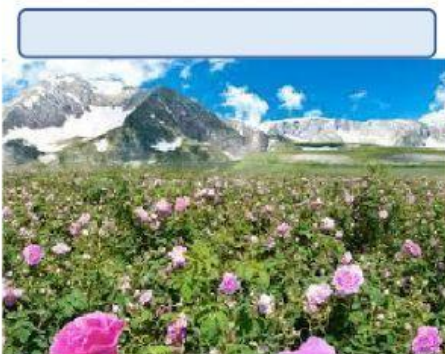
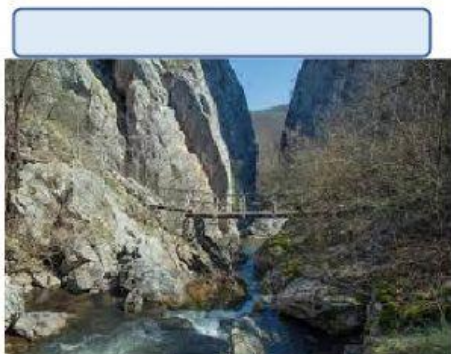
8. Етикирайте изображенията:

А.

Долината на розите

Водопадът Полска Скакавица

Ждрелото на река Ерма

Б.

Ушата сова

Голям пъстър кълвач

Яребица

Пъдпъдък

Усойница

Фазан

Тритон

В.

Урумово лале

Урумов лопен

Българско карамфилче

Планински божур

Перуника

Тинтява

Росянка

Очиболец

Каменоломка

Бяла чемерика

